

Összeomlás. Népvándorlás és a Nyugatrómai Birodalom megszűnése

Javasolt feldolgozási idő: 30 perc

Diocletianus császár 301 november-decemberében rendeletben állapította meg az alapvető árucikkek maximális árát és a különböző foglalkozások bérét, hogy az óriási áremelkedéseket, a lakosság elszegényedését megállítsa. Az árakat halálbüntetés terhe mellett tilos volt emelni. A rendelet nem ért el hatást, viszont felvirágzott a feketepiac és a csempészet.

A rendeletben részletezett árak segítségével készíts családi költségvetést!

- a) Számold ki, hogy egy 4 fős családnak mennyi volt a kiadása élelmiszerre (napi költségvetés)!*
- b) Számold ki, hogy egyéb használati cikkeket hány napi munkával lehetett megvásárolni!*

Válassz egy kétkézi foglalkozást és egy szellemi foglalkozást űző személyt is!

Segítség:

Napi étkezéshez szükséges élelmiszer	Adag (dkg/fő)	Megjegyzés
Kenyér		1 kg kenyérhez 70 deka (búza)liszt kell
Hal	20-25 dkg/fő	
Csirke	25-30 dkg/fő	egy nagyobb csirke 4 főnek elég
Köret zöldségből	15-20 dkg/fő	
Köret rizsből	5 dkg/fő	
Főzelék hüvelyesből	10-12 dkg/fő	
Főzelék zöldségekből	25 dkg/fő	

Napi étkezéshez szükséges: kenyér, vaj, gyümölcs, zöldség, bor, tojás, olaj, méz.

Egyéb használati cikkek: cipő, ruha, kiegészítők, tűzifa, íróeszközök, illatszerek.

	Kétszemes munkás + feleség + 2 gyermek	Szellemi munkás + feleség + 2 gyermek
Bevétel/fizetés egy napra vagy alkalomra		
1 napi étkezés 4 főre		
Összesen:		
Használati cikkek 4 főre		
Összesen:		

Rendelet a maximális árakról

Áru	Mértékegység	Ár
búza	1 tábori modius (13 liter)	100 denarius
zöldborsó	1 tábori modius	100 denarius
rizs	1 tábori modius	200 denarius
picenumi bor	1 itáliai sextarius (fél liter)	30 denarius
házi bor	1 itáliai sextarius	8 denarius
árpasör	1 itáliai sextarius	2 denarius
rozé	1 itáliai sextarius	20 denarius
étolaj	1 itáliai sextarius	24 denarius
ecet	1 itáliai sextarius	6 denarius
méz	1 itáliai sextarius	40 denarius
sertéshús	1 itáliai font (30 dkg)	12 denarius
marhahús	1 itáliai font	8 denarius
zsírszalonna	1 itáliai font	16 denarius
sertéskolbász	1 itáliai font	16 denarius
csirke	1 pár	60 denarius
galamb	1 pár	24 denarius
bárány	1 font	12 denarius
vaj	1 font	16 denarius
tengeri hal	1 font	24 denarius
sajt	1 font	12 denarius
szardínia	1 font	16 denarius
saláta	5 fej	4 denarius
káposzta	5 fej	4 denarius
reték	10 darab	4 denarius
tojás	4 darab	4 denarius
sárgarépa	25-ös csomó	6 denarius

tisztított mogyoró	1 itáliai sextarius (fél liter)	4 denarius
őszibarack	10 szem	4 denarius
alma	10 szem	4 denarius
juhtej	1 itáliai sextarius	8 denarius

Rendelet a munkadíjakról

Munkás	Munkabér
kőművesnek ételmezésen felül naponta	50 denarius
asztalosmesternek ételmezésen felül naponta	50 denarius
falfestőnek ételmezésen felül naponta	75 denarius
pásztornak naponta	20 denarius
borbélynak fejenként (hajvágás, borotválás)	2 denarius
egész napos vízvezeték-felügyelőnek naponta	25 denarius
agyagszobrásznak naponta	75 denarius
teve-, szamár- vagy öszvérhajcsárnak naponta	25 denarius
tornamesternek növendékenként havonta	50 denarius
számtantanítónak gyermekekenként havonta	75 denarius (20 tanulóval számolj)
görög- vagy latinnyelv-tanárnak, illetve mértantanárnak gyermekekenként havonta	200 denarius (20 tanulóval számolj)
ügyvédnek keresetindításnál	250 denarius
ügyvédnek törvényszéki vizsgálatnál	1000 denarius
közfürdőben dolgozó fürdőmesternek fürdőzőnként	2 denarius

Árucikkek

Termék	Mennyiség	Ár
első osztályú földművesbocskor	1 pár, szegecselés nélkül	120 denarius
lovagi saru	1 pár, szegecselés nélkül	70 denarius
női cipő	1 pár	60 denarius
kettős talpú köznapi férfiszandál	1 pár	80 denarius
kettős talpú női bikabőr szandál	1 pár	50 denarius
széles babyloni öv		100 denarius
női puszpángfésű		12 denarius
1 öszvérmálhányi tűzifa	300 font (96 kg)	30 denarius
négykerekű teherhordó szekér, egy darabból készült kerékabroncsokkal		6000 denarius
lúdtoll	1 font (31 dkg)	100 denarius
tinta	1 font	12 denarius
afrikai csuklyás köpeny		1500 denarius
közönséges takaró	10 font	500 denarius
bíborsávos, csuklyás női ujjas	2 font	200 denarius
illatos füstölőszer	1 font	150 denarius
majoránnaolaj	1 font	100 denarius